

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2017
Överförmyndarverksamheten

Uppdrag och verksamhet

Överförmyndaren är en egen kommunal tillsynsmyndighet vars verksamhet regleras av kommunallagen, föräldrabalken och förvaltningslagen.

Överförmyndarens uppgift är att utöva tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. Denna tillsyn skyddar personer som inte själva kan ta vara på sina rättigheter eller sköta sin ekonomi och som av den anledningen har en ställföreträdare utsedd för att hjälpa honom eller henne.

Lidköpings kommun samverkar med Essunga, Grästorp, Vara och Götene om en gemensam överförmyndarorganisation, Överförmyndare Västra Skaraborg. Verksamheten bedrivs i ett gemensamt överförmyndarkontor i Lidköping. Personalen sköter handläggningen av ärenden genom delegationsbeslut.

Viktiga händelser och resultat under året

- Enheten har omstrukturerats till att, utöver fyra handläggare, bestå av en **administratör 100 %** (från januari 2017) och en **enhetschef 50 %** (från mars 2017).
- Den stora mängd ärenden gällande gode män för ensamkommande barn, som kom under 2015, har även detta år kraftigt påverkat arbetsbördan på enheten, med hänsyn till uppkomna **balanser**, men det går åt rätt håll. Exempel: När det avser årsräkningar är ett rimligt, och rekommenderat, mål att 90 % av årsräkningarna ska vara granskade den 1 september. I år nådde vi den siffran i början av november.
- Enheten antog den 14 juni 2017 en **ny arbetsrutin** som utgår från varje medarbetares intressen och styrkor. Medarbetarna specialiseras nu inom olika rättsområden och blir mer säkra och effektiva inom dessa områden, istället för att alla handlägger allt inom varsin kommun. Övergången till ett mer teambaserat arbetssätt bör även öka rättssäkerheten och likabehandlingen, då olika handläggare kan arbeta i samma ärende och därmed granska varandra, samt relevanta diskussioner om olika tillämpning av lagen uppstår. Arbetsrutinen har vid medarbetarsamtal framstått som uppskattad.
- Utbildningar för ställföreträdarna ges nu via **webb-utbildning** av extern leverantör, istället för att handläggarna håller i fysiska träffar.
- I december undertecknades ett **nytt samverkansavtal** innebärande att Skara kommun tillträder samverkan från och med den 1 januari 2018 och att organisationen framöver ska bestå av minst 6,5 årsarbetskrafter. Den tidigare samverkan upphör därmed.

Ekonomi

Verksamheternas ekonomi, mnkr

Överförmyndarverksamheten	2015	2016	2017	Budgetavvikelse
Överförmyndarkansli	1,0	0,9	0,9	0,2
Överförmyndare Lidköping	1,6	1,7	2,1	-0,1
Summa nettokostnad	2,6	2,6	2,9	0,0

Överförmyndare Västra Skaraborg visar ett överskott på ca 0,7 mkr och utbetalning kommer ske till kommunerna i samarbetet då den tidigare samverkan upphör och övergår i ett nytt samverkansavtal 2018. För Lidköpings del innebär fördelningen av överskottet en pluspost på ca 0,2 mkr.

Överskottet beror på den tidigare ökningen av ensamkommande barn och att kostnaden för handläggningen av ensamkommande barn inte omfattades av det tidigare samverkansavtalet, utan betalades av respektive kommun efter fakturering av Överförmyndare Västra Skaraborg. Medlen var därmed svåra att utnyttja fullt ut inom organisationen. Denna ordning upphör i och med det nya samverkansavtalet, då administrationen kring ensamkommande barn omfattas och medlen bättre kan utnyttjas inom samverkan, exempelvis genom fast anställning av personal.

Kostnaderna för ställföreträdarna (arvoden och kostnadsersättningar) har respektive aktuell kommun fått ansvara för. Detta kommer att gälla även med det nya samverkansavtalet. Arvodena är lagreglerade, skäligt arvode ska utges, och de är därför svåra att påverka. Överförmyndare Västra Skaraborg har märkt av en tendens med fler komplicerade uppdrag i samverkanskommunerna. Till dessa uppdrag är det en utmaning att finna lämpliga ställföreträdare, särskilt då uppdragen förväntas utföras av lekmän och till stor del ideellt. Efter försök att få tag i lekmän och efter tjänstemannabedömningar, har vi i dessa ärenden fått anlita mer kvalificerade ställföreträdare. De uppdragen kräver därför också högre arvoden. Huvudregeln är att huvudmännen själva ska betala kostnaderna för sina ställföreträdare, men när de inte har resurser att göra det får kommunerna, enligt lag, stå för dessa kostnader.

Nyckeltal

Den 31 december 2017 hade Överförmyndare Västra Skaraborg **1 330 st aktiva ärenden** varav 162 st avsåg gode män för ensamkommande barn. Det totala antalet aktiva ärenden hade 2017 minskat med 56 st ärenden, jämfört med 2016. Minskningen beror främst på att tillströmningen av ärenden gällande gode män för ensamkommande barn har minskat.

Antal aktiva ärenden	2015	2016	2017
Lidköping	566	583	594
varav EKB	119	102	63
Vara	318	295	287
varav EKB	71	55	28
Grästorp	154	142	133
varav EKB	46	39	21
Essunga	115	123	107
varav EKB	41	33	15
Götene	252	243	209
varav EKB	79	70	35